

URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE – LABORATORIUM

Ćwiczenie 6.

Temat: Badanie mikroprocesorowego zabezpieczenia transformatora energetycznego przed przeciążeniem

SPRAWOZDANIE

Rok akademicki: ..... , semestr: .....

Kierunek, rodzaj i rok studiów: ....., grupa: .....

Nazwisko i Imię: ..... Data wykonania ćwiczenia: .....
.....
.....
.....
.....

Cel ćwiczenia

1. Zapoznanie się z budową i zastosowaniem przekaźnika mikroprocesorowego SEPAM 1000+.
2. Zapoznanie się z obsługą i programowaniem przekaźnika oraz z aplikacjami programowymi.
3. Przeprowadzenie badań zabezpieczenia nadprądowego zwłocznego transformatora energetycznego.

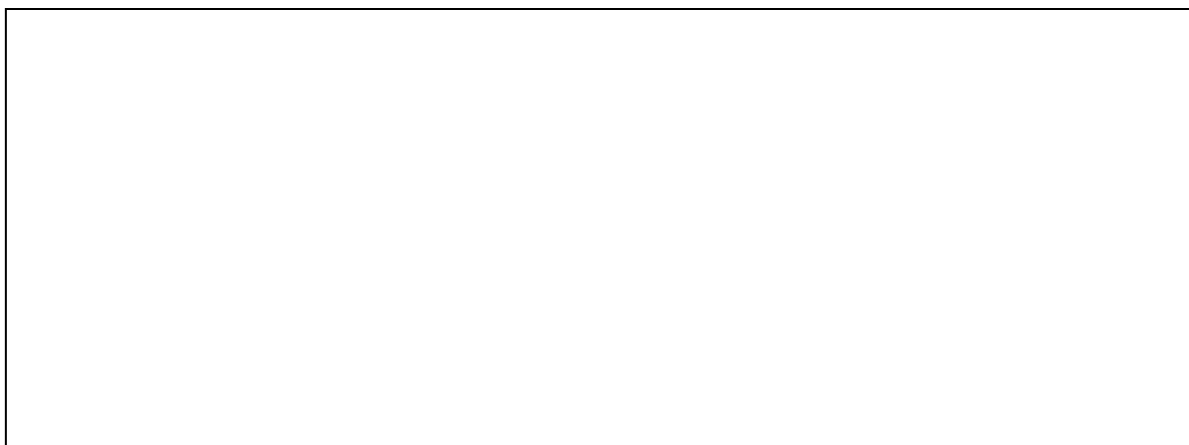
Program ćwiczenia

1. Badanie działania zabezpieczenia nadprądowego o charakterystyce niezależnej.
2. Badanie działania zabezpieczenia nadprądowego o charakterystyce zależnej.
3. Rejestracja przebiegów przeciążenia transformatora.
4. Przeprowadzenie analizy zarejestrowanych przeciążeń i efektów działania zabezpieczenia.

Dane znamionowe badanego przekaźnika oraz urządzeń probierczych i przyrządów pomiarowych

.....
.....
.....
.....
.....

Schemat układu pomiarowego

1. Pomiar prądów transformatora w stanie ustalonym

Wyniki pomiarów

Tabela 1. Wyniki pomiarów prądu pobieranego przez transformator

P_{nast} [W]	I_1 [A]	I_2 [A]	I_3 [A]	I_{sr} [A]	I_{max} [A]
250					
500					
750					
1000					
1250					
1500					
1750					
2000					

2. Badanie działania zabezpieczenia nadprądowego o charakterystyce niezależnej

a) Wyznaczenie wartości granicznej prądu zadziałania zabezpieczenia podczas załączania transformatora przy pełnym obciążeniu

Wyniki pomiarów

Tabela 2. Wyniki badania zabezpieczenia nadprądowego o charakterystyce niezależnej

T_{nast} [ms]	$I_S = 7,8 \text{ A}$			$I_S = 7,9 \text{ A}$			$I_S = 8,0 \text{ A}$			$I_S = 8,1 \text{ A}$			$I_S = 8,2 \text{ A}$			$I_S = 8,3 \text{ A}$		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
200																		
400																		
600																		
800																		
1000																		

Największa wartość prądu załączenia transformatora wynosi: .....

b) Sprawdzenie poprawności działania zabezpieczenia

Wyniki pomiarów i obliczeń

Tabela 3. Wyniki sprawdzenia działania zabezpieczenia nadprądowego o charakterystyce niezależnej

Nastawa zabezpieczenia: $I_S = 4 \text{ A}$; $T = 3 \text{ s}$									
P_{nast} [W]	I_{max1} [A]	I_{max2} [A]	I_{max3} [A]	t_{d1} [s]	t_{d2} [s]	t_{d3} [s]	$t_{d\text{sr}}$ [s]	Δt_d [s]	$\Delta t_{d\%}$ [%]
250									
500									
750									
1000									
1250									
1500									
1750									
2000									

$I_{\text{max1}}, I_{\text{max2}}, I_{\text{max3}}$ - największe wartości skutecznych prądów fazowych w kolejnych pomiarach

t_{d1}, t_{d2}, t_{d3} - wartości czasu zadziałania SEPAM

Wartości błędów obliczono na podstawie wzorów:

$$\Delta t_d = t_{d,\text{sr}} - T \quad \Delta t_{d\%} = \frac{t_{d,\text{sr}} - T}{T} \cdot 100$$

Przykładowe obliczenia:

Sporządzić wykres: $t_d = f(I_{\text{max}})$ I_{max} - największa wartość prądu z trzech pomiarów

3. Badanie działania zabezpieczenia nadprądowego o charakterystyce zależnej

Sprawdzenie krzywej zabezpieczeniowej przez porównanie z charakterystyką wzorcową

Obliczenia wybranej krzywej zabezpieczeniowej przeprowadzono według wzoru:

$$t_{d,\text{obl}}(I) = \frac{k}{\left(\frac{I}{I_S}\right)^\alpha - 1} \cdot \frac{T}{\beta}$$

korzystając z wartości współczynników k , α i β podanych w tabeli w instrukcji do tego ćwiczenia.

Wyniki pomiarów i obliczeń

Tabela 4. Wyniki sprawdzenia krzywych zabezpieczenia nadprądowego zależnego

Krzywa zabezpieczeniowa:				$I_S = 1 \text{ A}, T = 2 \text{ s}$		Czasy zadziałania	
P_{nast} [W]	I_1 [A]	I_2 [A]	I_3 [A]	$I_{\text{max.}}$ [A]	$I_{\text{max.}}/I_S$	t_d [s]	$t_{d,\text{obl}}$ [s]
250							
500							
750							
1000							
1250							
1500							
1750							
2000							

Tabela 5. Wyniki sprawdzania krzywych zabezpieczenia nadprądowego zależnego

Krzywa zabezpieczeniowa:				$I_S = 0,5 \text{ A}, T = 4 \text{ s}$		Czasy zadziałania	
P_{nast} [W]	I_1 [A]	I_2 [A]	I_3 [A]	$I_{\text{max.}}$ [A]	$I_{\text{max.}}/I_S$	t_d [s]	$t_{d,\text{obl}}$ [s]
250							
500							
750							
1000							
1250							
1500							
1750							
2000							

Sporządzić na jednym wykresie charakterystyki uzyskane na podstawie pomiarów $t_d = f(I_{\text{max.}}/I_S)$ oraz obliczone $t_{d,\text{obl}} = f(I)$.

b) Dobór parametrów zabezpieczenia do określonych warunków zwarcia

Obliczenia czasu zwłoki zabezpieczenia przeprowadzono według wzoru:

$$T = \frac{t_k}{k}$$

korzystając z wartości współczynnika k podanych w tabeli D1 w instrukcji do tego ćwiczenia.

Błąd czasowy zgodnie ze wzorem:

$$\Delta t_{\%} = \frac{t_d - t_k}{t_k} \cdot 100$$

Przykładowe obliczenia:

Wyniki pomiarów i obliczeń

Tabela 6. Wyniki badania zabezpieczenia nadprądowego zależnego z dobranymi nastawami

Krzywa zabezpieczeniowa:										
nastawy			pomiary i obliczenia							
P_{nast} [W]	I_S [A]	T [s]	I_1 [A]	I_2 [A]	I_3 [A]	$I_{\text{max.}}$ [A]	t_d [s]	$t_{d,\text{sr.}}$ [s]	t_k [s]	Δt [%]
1750										

5. Wnioski